

Brazilski kardinal o logih protikomunistih

Cerkev odklanja odločno ateizem, pa priznava možnost iskrenega in preudarnega razgovora, je izjavil kardinal de Araujo, nadškof Rio de Janeiro.

RIO DE JANEIRO, Braz. — Nadškof Eugenio kardinal de Araujo Sales je v posebni izjavi odklonil tog protikomunistični očitke tega, da so komunisti dobili nek vpliv v Cerkvu. Izjava je bila odgovor na objavo kongresa protikomunistov Latinske Amerike, ki se je vršil tu zadnji teden.

Na kongres Zveze latinsko-ameriških protikomunistov je prišlo okoli 200 zastopnikov iz raznih držav Latinske Amerike, da sestavijo skupni načrt boja proti komunizmu in terorizmu v Latinski Ameriki. Kongres je pred svojim zaključkom imenoval posebno komisijo, ki bo raziskovala delovanje komunizma med duhovščino.

Med brazilskimi zastopniki na kongresu protikomunistov je bil Geraldo de Proença Sigaud, nadškof od Diamantina, ki je v svojem nagovoru dejal, da je vporabi levičarjev, komunistov in protikomunistov med katoliško duhovščino in laiki "eden glavnih problemov Latinske Amerike danes".

Kardinal De Araujo Sales ni nič omenil nadškofovega govora ali kongresa protikomunistov, ampak je obtožil vse, ki "trdijo, da se komunizem skozi leta ni nič spremenil, pomanjkanja čuta za stvarnost". Svaril je pred onimi, ki smatrajo komunizem za "povsod pričujoč in vsemogočen". V takem slučaju je tudi "najizvirnejša uporaba socialne nauka Cerkev sumljiva".

Kardinal De Araujo je znan po svoji zmernosti in so njegove besede dobile precejšen odmev, posebno, ko je opozoril, da skušajo nekateri s kazanjem na komunistično nevarnost zavreti vse socialne reforme in ohraniti nepravilne privilegije.

ZDA imajo presežek v trgovini z rdečimi

WASHINGTON, D.C. — ZDA so imele v preteklem letu 1973 v trgovini s komunističnimi državami skupno 1,4 milijona dolarjev prebitka. Celotna trgovina z njimi je porasla od 760 milijonov v letu 1972 na skupno 2,2 milijona.

Izvoz v komunistične države je dosegel 1,8 milijona, od tega 1 milijon v Sovjetsko zvezo na pram 322 milijonov v letu 1972. Izvoz na Kitajsko je od 1. 1972, ko je znašal le 5 milijonov dolarjev, porasel lani na skupno 392 milijonov.

Iz ZSSR so ZDA uvozile blaga v skupni vrednosti za 137 milijonov, iz Kitajske pa za 45 milijonov.

Vremenski prerok

Večinoma oblačno z možnostjo dežja in proti večeru, ko bo postalo hladnejše, snega. Najvišja temperatura okoli 40 F (4 C).

Novi grobovi

William F. Mole
V 64. letu starosti je v torek ponoči umrl na domu William F. Mole, 905 Ansel Rd., rojen v Grand Forks, Britska Kolumbija, Kan., od koder je prišel v Cleveland star 13 let. Bil je sin pokojnih Valentina Mole in Frances, rojene Jarc. Zapušta ženo Hattie, rojeno Woltman, brata Josepha in Ernesta, sestre Frances Simko in Jean Doljak ter pastorka Henry-ja Kuchenmeister. Pogreb bo v soboto ob 9.15 iz Grdinovega pogrebnega zavoda na 62. cesti s pogrebno mašo v cerkvi sv. Filipa Nerija ob 10. uri, nato na pokopališče Kalvarija.

Egipčani navdušeni v osvobojenem Suez

SUEZ, Egipt. — Ko so se izraelske oborožene sile umaknile s področja južno od Suez in nato od mesta samega dalje proti severu, od koder pojdejo v naslednjih par tednih preko Suezkega prekopu dalje proti domu, je zavladalo v osvobojenem mestu silno navdušenje. Vojski in civilisti so kričali in zmagovalno streljali v zrak, ko jim je bila odprta pot proti notranjosti Egipta.

Vojni minister gen. Ahmed Ismail je prišel v mesto, pa se nato prepeljal preko prekopu k tretji armadi, ki je bila rešena izraelskega obleganja, ter si jo ogledal. Njeno stanje je bilo zelo dobro tako v pogledu opreme kot morale. Četudi odrezana od kopne zveze z Egiptom, je dobivala potrebno oskrbo vojnih potrebščin po morju.

Izraelske oborožene sile se med tem po dogovorjenem načrtu umikajo dalje in skušajo vzeti s seboj ne le svojo opremo, ampak tudi to, ki so jo v vojni vzele Egipčanom.

Dom odklonil nova sredstva za Svetovno banko

WASHINGTON, D.C. — Predstavniški dom je odklonil predlog zvezne vlade za odobritev 1,5 milijona dolarjev novih sredstev za Svetovno banko, ki bi naj z njimi dala ugodna posojila revnim državam. Predlog je bil odklonjen z 248:155 glasovom.

Povišane cene olja bodo stale vse nerazvite države povprečno več, kot znašajo vse podpore razvitih držav skupaj. Denar se bo kupičil v rokah držav izvoznic olja in po sodbi kupoval olja, naj te s preobiljem denarja, s katerim ne vedo kam, podirajo razvoj revnih držav.

WASHINGTON, D.C. — Gen. Andrew J. Goodpaster, vrhovni poveljnik zavezniških sil v Evropi predlagal novo vrsto manjših atomskih bomb za okrepitev obrambe svobodne Evrope. Po njegovem bi bilo mogoče manjše bombe rabiti proti večim vojaškim ciljem z manjšo nevarnostjo za civilno prebivalstvo. To dejstvo bi omogočilo doseči lažje politični pristane na rabo tega orožja in s tem povečati verjetnost v ločno voljo rabiti atomsko orožje v slučaju nujnosti.

Gen. Goodpaster je svoje stališče razložil skupnemu pododboru Kongresa za atomsko energijo, ki je odgovoren za atomsko orožje. To poroči-

Velik presežek ZDA v zunanji trgovini

V decembru lani so ZDA v zunanji trgovini imele 942 milijonov dolarjev presežka, v celotnem letu 1973 pa 1,7 milijona.

WASHINGTON, D.C. — V lanskem decembru so ZDA dosegle izreden presežek v trgovini s svetom. Presežek so sicer pričakovali, toda presenetil je njegov obseg 942 milijonov. S presežki prejšnjih mesecev je potisnil skupni presežek v zunanji trgovini lani na 1,7 milijona dolarjev.

Ce pomislimo, da so imele ZDA leta 1972 v zunanji trgovini 6,4 milijone primanjkljaja, je to vsekakor uspeh, ki je takoj tudi vplival na položaj dolarja kot mednarodne valute. Ta je postal zopet trden, po mnenju vodnikov v zakladnem tajništvu in v upravi Federalnih bank tako trden, da so ukinili vse omejitve za izvoz kapitala iz ZDA, ki so bile nekatere v veljavi še od leta 1963.

Cilj tega ukrepa je preprečiti nadaljni dvig dolarja na pram evropskim valutam in jenu, ker mora to prej ali slej škodovati ameriški izvozu, pa pospešiti uvoz tujih izdelkov.

Ameriški izvoz je lani zaradi znižanja vrednosti dolarja porasel za 44%, na skupno 70,8 milijonov, medtem ko je uvoz porasel le za 24%, na skupno 69,1 milijonov. Presežek je bil dosežen kljub porastu cene za uvoz olja od 4,3 milijone v letu 1972 na 7,5 milijonov lani.

Trgovinsko tajništvo je opozorilo, da utegne priti v zunanji trgovini v letošnjem letu znova do primanjkljaja, v prvi vrsti zaradi porasta cen olja.

Bela hiša nepotrpežljiva z Leonom Jaworskim

WASHINGTON, D.C. — Vesti iz Bele hiše trdijo, da so tam s posebnim javnim tožilec na Watergate zadeve Leonom Jaworskim postali nepotrpežljivi. Eden od visokih predsedniških pomočnikov naj bi bil dejal, da je čas, da javni tožilec krive obtoži, nedolžne pa očisti sumov.

V imenu demokratov odgovori Mansfield

WASHINGTON, D.C. — Na poročilo predsednika Nixona o položaju Unije, ki so ga sinoči prenašale televizijske postaje po vsej deželi, bo odgovoril v imenu demokratov jutri zvečer sen. Mike Mansfield, vodnik demokratske večine v Senatu.

MANJŠE ATOMSKE BOMBE ZA OBOROŽENE SILE NATO V EVROPI

WASHINGTON, D.C. — lo, močno cenzurirano, je pustil v javnost konec preteklega tedna sen. Stuart Symington, demokrat iz Missourija, ki je načelnik tega pododpora.

V javnosti je bilo ponovno slišati, da imajo ZDA v načrtu razvoj nove vrste malih atomskih bomb, ni bilo pa doslej nikdar pojasnjeno, zakaj je to potrebno in čemu naj bi nova vrsta atomskih bomb služila.

Združene države imajo v Evropi kakih 7.000 jedrskih bomb, od tega določeno število majhnih, z močjo izpod eno kilotono, kar je enako eksplozivni moči 1.000 ton običajnega razstreliva. Večina je vendar večja od 20 kiloton, kolikor je bila močna bomba,

Kambodžanske vladne sile podpira letalstvo

PHNOM PENH, Kamb. — Rdeči se južno od glavnega mesta še vedno trdovratno upirajo vladnim silam, ki bi jih rade potisnile preko reke Prek Thnot. Napad vladnih sil podpirajo letala in helikopteri. Njegov cilj je potisniti rdeče tako daleč, da ne bodo mogli na mesto streljati s topovi in raketami.

Rdeči se bori vztrajno in trdovratno, na nekaterih delih 10 milj dolge južne fronte se jim je posrečilo vladne sile potisniti nazaj, drugod pa jih s stalnim streljanjem in napadi drže na mestu.

Severno od glavnega mesta Phnom Penh so vladne sile ponovno zasedle vas Mohor in osvobodile kakih 700 družin, ki so živele pod rdečo vlado. Vas leži okoli 90 milj severno od Phnom Penha.

Sporazum v francoski tovarni ur v Besanconu

Vsa Francija se je oddahnila, ko je po 9 mesecih prišlo do sporazuma v tovarni Lip v Besanconu.

PARIZ, Fr. — Eden najdaljših delavskih sporov je bil ta teden končan, ko so se delavci pogodili z novo upravo tovarne ur Lip v Besanconu. Spor se je vlekel 9 mesecev in 13 dni ter pritegnil pozornost vse Francije in se dobrega dela ostale Evrope in tudi prekomorja.

Spor se je začel lansko pomlad, ko je vodstvo tovarne objavilo, da bo odpustilo nekaj sto delavcev, ker posel ne uspeva. Tovarna Lip je največja tovarna ur v Franciji, v njej je bilo zaposlenih okoli 1.300 ljudi. Ko se unija ni marala pogoditi, je uprava izjavila, da tovarne ne more več obratovati in jo je hotela zapreti.

Tedaj so se delavci polastili tovarne in sami vzdrževali obrat in prodajali ure po cenah, kot so jih le mogli doseči. Uprava tovarne se je obrnila na oblast, da to ustavi. Po posredovanjih in pogajanjih, ki niso privedla nikamor, je oblast končno delavce pognala iz tovarne. Ko so delavci odklonili vladni predlog za obnovo obrata, je predsednik vlade P. Messmer pred 3 meseci izjavil: "Lip je mrtev".

Slično se je izrazil ponovno šele pred par tedni. Kljub temu je sedaj prišlo do sporazuma in tovarna bo začela obratovati pod novim vodstvom. Za enkrat bo zaposlenih le 550 delavcev, šele kasneje bodo postopno vzeli na delo še ostale, če bo seveda to možno po porastu prodaje.

ki so jo vrgli na Hirošimo.

Ko so ZDA pred nekaj 15 leti pripeljale jedrske bombe v Evropo, so predstavljale bistven tehnološki napredek, ker so bile tako majhne, da jih je bilo mogoče uporabljati za taktične cilje. Pentagon je sedil, da so še vedno prevelike in da jih ni mogoče uporabljati proti vojaškim ciljem, ne da bi bili pri tem prizadeti v večji meri tudi civilisti.

"Večina naše sedanje zaloge temelji na tehnologiji izpred 10 do 20 let, sestoji iz orožja z nepotrebno veliko eksplozivno močjo," je dejal gen. Goodpaster. "Novo orožje z manjšo učinkovitostjo, ki ga je mogoče izdelati, bi povečalo vojaško učinkovitost,

NIXONOV PRVI CILJ V 1974 DELO ZA MIR TER REŠITEV KRIZE ENERGIJE

Predsednik ZDA je sinoči v poročilu o stanju Unije postavil za svojo glavno nalogo v letu 1974 nadaljevanje napora za doseg in utrditev miru v svetu in za rešitev krize energije doma. Dejal je, da je bilo eno leto Watergate dovolj, da je zato treba to rešiti, čim prej je mogoče. Izjavil je, da bo ostal na svojem mestu, kamor je bil izvoljen, do konca.

WASHINGTON, D.C. — Sinoči je predsednik Richard Nixon poročal Kongresu in deželi o stanju Unije. Govoril je o dosežkih svoje vlade v preteklih petih letih, poudaril, da smo lani končali najdaljšo vojno in da ZDA zdaj niso v vojni z nikomur na vsem svetu, izjavil je, da bo nadaljeval svoje napore za utrditev miru na svetu, doma pa da se bo posebej posvetil reševanju krize energije s ciljem, da bodo ZDA v pogledu oskrbe z energijo ob koncu tega desetletja neodvisne od tujine. Rad bi dal "najboljše" možne šole mladini Amerike. Kongres je predsednika ZDA sprejel vljudno in 33-krat s ploskanjem prekinil njegova izvajanja. Na splošno je bilo njegovo poročilo sprejeto ugodno.

RICHARD M. NIXON

V zborovalnici Predstavniškega doma so bili zbrani člani obeh zbornic, člani vlade, vrhovnega sodišča in del diplomatstva zboru, med njimi poslanik ZSSR A. Dobrinin. Navzoča je bila predsednikova žena Pat z obema hčerama in zetoma, navzoči predsednikovi sodelavci v Beli hiši z njegovo osebno tajnico Rose Mary Woods.

Predsednik je izgledal nekoliko utrujen, vendar je svoje poročilo podal čvrsto in brez kakih težav, četudi se mu je tu in tam pokazal na obrazu znoj. Ploskanje je bilo včasih bolj vpljudnostno kot prepričevalno, zaviselo pa je seveda od tega, kar je predsednik govoril.

Napovedal je skorajšnji sestanek arabskih državnih vodnikov, na katerem naj bi sklenili obnovo dobav olja ZDA, izjavil, da v ZDA ne bo gospodarskega zastoja in zagotovil, da bo storjeno vse, da ne bo treba gasolina prodajati na nakaznice. Pri tem je pohvalil prostovoljno so-

delovanje prebivalstva, ki je pomagalo pri reševanju oskrbe z oljnimi produkti v preteklih mesecih. Poudaril je, da je prostovoljno varčevanje še vedno potrebno in nujno ter da pomanjkanja olja ne bo konec letos ali prihodnje leto.

Seveda je predsednik napovedal nadaljevanje napora za omejevanje porasta cen, ki vznemirja vso deželo, pa tudi skrb za nadaljno rast narodnega gospodarstva, ki naj zagotavlja redno zaposlitev delavstvu. Prav tako je napovedal večji napor za izboljšanje javnih množičnih prometnih sredstev v mestih kot na podeželju. Govoril je o potrebi čuvanja osebnih pravic in posebej se pravice do privatnosti, ki je v času elektronskih naprav za vse vrste prisluškovanja posebno v nevarnosti.

Združene države bodo podvezle nove korake v mednarodni trgovini, ki naj zagotovi trg ameriškim izdelkom v tujini.

Ko je podal svoje poročilo o stanju Unije in so se nekateri že dvignili, da zapuste zbornico, se je predsednik na kratko dotaknil zadeve Watergate. Izjavil je, da je bilo eno leto tega dovolj, da je zdaj čas, da se krivice obtoži, nedolžne pa očisti. Obljubil je svoje sodelovanje pri tem in posebej se s pravosodnim odborom Doma, ki je odgovoren za razpravo o obtožbi predsednika, pa to omejil v toliko, da ne bi slabil ustanove predsedstva ZDA, ki so jo branili doslej vsi predsedniki od Washingtona do L. B. Johnsona.

Švedska ukinila prodajo olja na nakaznice

STOCKHOLM, Šved. — Švedska je prva in poleg Nizozemske edina uvedla prodajo olja v svobodni Evropi na nakaznice. Za enkrat je bila določena od 23. februarja, pa so jo že ta teden ukinili, kar zadeva prodajo gasolina. Prodaja kurilnega olja bo do nadaljnjega še vedno ostala omejena.

Nemiri v Indiji zaradi pomanjkanja hrane

NEW DELHI, Ind. — Ko so obhajali ta teden 23-letnico ustanovitve republike, razpoloženje ni bilo prav nič svečano. Povsod vlada zaskrbljenost in strah, ko se dvigajo cene hrane, ki jo povsod primanjkuje.

V državi Gujarat je bilo v dveh tednih pri spopadih med policijo in demonstranti ubitih 40 oseb. Lačne množice napadajo in ropajo trgovine...

Iz Clevelanda in okolice

Osumljeni nedovoljene prodaje mamil — Policija v Euclidu in v okraju Lake je prišla 8 oseb, ki so obtožene nedovoljene prodaje mamil. Skupno je bilo obtoženih v okrajih Cuyahoga in Lake za to 38 oseb.

Porast brezposelnosti — Po uradnih virih je število brezposelnih v zadnjih dveh mesecih na področju Velikega Clevelanda poraslo za okoli 1% in raste dalje, ko gospodarska dejavnost popušča. Delni vzrok temu naj bi bila kriza energije.

"Zbornik" prišel — Slovenska pisarna v Baragovem domu je iz Argentine dobila "Zbornik svobodne Slovenije za leto 1971-72". Pisarna bo odprta v petek zvečer do osme ure in v soboto od desete ure do druge ure popoldan. Dobe se lahko še tudi Mohorjeve za 1. 1974.

Ameriški obisk pri Fejsalu

AMAN, Jord. — Radio Riad je objavil, da je kralj Fejsal sprejel Davida Rockefellerja, predsednika njujorske banke Chase Manhattan.

Jordanijaki kralj Husein pode na obisk v Romunijo

BUKAREŠTA, Rom. — Tu je bilo objavljeno, da bo jordanijaki kralj Husein prišel na povabilo predsednika republike Ceausescu-ja sem na uradni obisk.

Zadnje vesti

AKRON, O. — Neodvisni avto-prevozniki so začeli danes splošen štrajk kljub novim ugodnostim, ki jih je objavila vlada v skladu z njihovimi zahtevami.

WASHINGTON, D.C. — Bela hiša je včeraj objavila, da predsednik Nixon ne bo osebno šel pričat v Kalifornijo na sodno razpravo proti njegovega bivšemu glavnemu pomočniku za domače zadeve J. D. Ehrlichmanu. Ni izključeno, da bo odgovoril pismeno na stavljen vprašanje.

RENO, Nev. — Zvezni sodnik je zavrnil obtožbe proti bilijonarju Howardu Hughesu, ki naj bi goljufal z delnicami neke krajevne letalske družbe. Sodnik je dejal, da je bila to ena najslabših obtožnic, kar jih je kdaj imel pred seboj. Zvezni javni tožilec je napovedal vložitve nove obtožnice.

WASHINGTON, D.C. — Včeraj je umrl 64 let stari Murray M. Chotiner Nixonov učitelj v političnih zadevah v njegovih prvih letih, nato pa njegov svetovalec.

WASHINGTON, D.C. — John J. Sirica, glavni sodnik zveznega sodišča tu, bo 19. marca, na svoj 70. rojstni dan, odstopil kot glavni sodnik, ostal pa bo še dalje član tega sodišča.

KOPENHAGEN, Dan. — Danska je včeraj odpravila vse omejitve prodaje olja in njegovih izdelkov. Isto je storila tudi Norveška. Evropa se v pogledu oskrbe z oljem vrača v redno stanje, vprašanje so le cene, ki so porasle povprečno povsod za 20 do 30%. To bo samo po sebi zmanjšalo potrošnjo gasolina in drugih oljnih izdelkov, ker so enostavno predragi za človeka s povprečnimi in z manjšimi dohodki.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — 21-0023 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays, 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

- Združene države: \$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece
- Kanado in dežele izven Združenih držav: \$20.00 na leto; \$10.00 za pol leta; \$6.00 za 3 mesece
- Poštova izdaja \$8.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

- United States: \$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months
- Canada and Foreign Countries: \$20.00 per year; \$10.00 for 6 months; \$6.00 for 3 months
- Friday edition \$6.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 22 Thursday, Jan. 31, 1974

Odprto pismo jugoslovanskih škofov o nekaterih pomembnih vprašanih

Ko so jugoslovanski škofje v preteklem oktobru objavili svoje odprto pismo in v njem povedali "svoje misli o nekaterih pomembnih vprašanih", smo o tem poročali na kratko. Ko se je zaradi tega pisma razvila javna razprava, ki je posebno na komunistični strani dobila včasih ne samo grobo, ampak naravnost surovo obliko z grožnjami cerkvenim vodnikom, se nam zdi potrebno, da škofovsko pismo naknadno objavimo v celoti, da bodo naši bralci vedeli, za kaj prav za prav gre, in imeli priložnost, da si iz neposrednih izjav in stališč obeh strani ustvarijo lastno sliko.

V.

Opozoriti hočemo vse iskrene in dobronamerne ljudi, da razmislijo, kako je omogočanje, da verske skupnosti gradijo zase verske prostore, resno in bistveno povezano s priznavanjem ustavnih svoboščin vernikom in z zagotavljanjem njihove enakopravnosti.

V novih predelih naših mest stanuje tudi znaten del vernikov. Menda ne bo v to nihče podvomil in trdil, da so priseljenci z vasi sami ateisti. Resnično človeško sožitje med občanji zahteva, da se vernikom ne preprečuje ustanavljanje njihov lastnih verskih središč in graditev verskih objektov, zlasti takrat ne, kadar bi gradnji nasprotovali vplivni posamezniki ali kakšne manjše skupine ljudi, sveda proti večjemu številu drugih občanov, ki so gradnjo takšnih objektov žele ali pa ji vsaj ne nasprotujejo.

Menimo, da bi morali čimprej utrditi občutek ustavnosti tudi na teh področjih, ker mnogi postopki, ki se ponekod dogajajo, povzročajo samo veliko škodo naši družbi. Mar naj se še vprašamo, kakšno ozračje ustvarjajo takšni postopki med verniki? Mar naj se še čudimo, če se verniki počutijo vse bolj drugorazredne občane?

Sodimo, da bi mogli na tem področju z veliko lahkoto odstraniti vse težave, ki globoko prizadevajo in zaskrbljujejo vernike. Prav zares ni razloga, ki bi še naprej opravičeval takšen odnos do uredničevanja utemeljenih pravic verskih skupnosti, odnos, ki ga moremo — v najbližji obliki — imenovati stališče neutemeljenega in nevarnega omahovanja.

8. Ob koncu želimo javno povedati, da najodločneje zavračamo vsa namigovanja, ne glede na to, v kakšni obliki jih kdo postavlja, kot da želimo škofje v tej družbi in v tej državi prevzeti neko politično-posredniško vlogo, v kateri bi bodisi v političnih telesih, bodisi s političnim delovanjem zastopali vernike kot nekakšni njihovi politični voditelji. Te misli so daleč od naših namenov in nihče ne more za takšno misel najti sledov v depiji Zvezni ustavni komisiji, ki sta ga najširši javnosti posredovali Glas koncila (št. 19/1973) in Družina (št. 36/1973), niti v kakšnem drugem našem javnem nastopu.

Izjavljamo, da nikakor nimamo namena niti želje, da bi iz Cerkve kot ustanove naredili politično predstavništvo vernikov kot občanov. Kot škofje se zavedamo svoje odgovornosti na duhovnem področju.

Izjavljamo, da je popoln nesporazum, če že ni zlonamernost, ko nam pripisujejo stremiljenje za deležem pri politični oblasti. Želimo, da bi to izjavo pazljivo preudarili na vseh pristojnih mestih in da bi naše korake presojali v njeni luči.

9. Verujemo, da je zgodovinski razvoj človeštva naraven in kot član skupnosti rešen vsake prisile in se bo v skupnem prizadevanju z drugimi trudil za splošno korist ter živel tako, kot mu narakaže vest v gotovosti in miru, od vsakega spoštovan in vsakega spoštoval. Ta želja izvira iz globine človeškega jedra. Vključuje vse človeka vredne vrednote, med katerimi so tudi narodna zavest, jezik, kultura, zgodovina, gromotne možnosti za človeka vredno življenje, kot tudi vse druge, ki človeku pomagajo, da je bolj človek.

Ta naša razlaga želi prispeljati prav k temu razvoju. Vse smo povedali v popolni svobodi, z namenom, da tako prispevamo pomemben delež h konstruktivnemu dialogu za čim boljše in čim popolnejše uresničenje splošnih koristi vseh prebivalcev te države in te družbe. Verujemo, da nas bo s prav takšno dobronamernostjo, s kakršno smo govorili, kdo tudi poslušal, seveda v čim večji korist za vse ljudi v tem prostoru in tem času zgodovinskega razvoja naših narodov in človeštva.

V Zagrebu, 11. oktobra 1973.

JUGOSLOVANSKI ŠKOFJE

BESEDA IZ NARODA

Mariji Zorenč v spomin

CLEVELAND, O. — Pokojni ban dr. Marko Natlačen je nekoč dejal, da pozna samo dva moza, v katerih se ni nikoli zmotil — in eden od teh je, je dejal, Lojze Zorenč. Kdor koli bo v bošatih časih pisal zgodovino slovenske države ob Sotli, ne bo mogel mimo ogromnega dela, katerega je skrajaj dve desetletji opravljal Lojze Zorenč, župan v St. Petru pod Svetimi gorami in banski svetnik. Se pozni rodovniki bodo o njegovi delu pričali lep drašveni dom in nova cesta na Svete gore.

Lojze Zorenč je bil v svojem času najmlajši župan v Sloveniji. V občinskih odborih, kateremu je takrat načeloval L. Zorenč, je bil tudi stric sedanjega predsednika Jugoslavije. Vsek teden je Zorenč potoval v Ljubljano na sprejema k banu Natlačanu s predlogi in prošnjami za svoj rodni kraj. V mnogih zamislih je bil Zorenč daleč pred svojimi časov. Njegove načrte za zgradnjo zadruškega doma, ki je bil po njegovih zamislih edinstven za Slovenijo, je prekrizal izbruh druge svetovne vojne. Verjetno je bilo v tistih časih in še danes le malo javnih delavcev, ki bi tako ljubili svoj domači kraj in svoje rojake, katere je on ljubil z iskreno hudo mušnostjo, takšne, kakršni so bili, dobri, pa tudi obdani s človeškimi slabostmi. Že pred drugo svetovno vojno je Lojze Zorenč začel zbirati gradivo za zgodovino domačega kraja. To delo je nadaljeval v tujini in ga bo, upamo, tudi srečno pripeljal do konca.

Vsega tega ogromnega dela L. Zorenč ne bi mogel opravičati, da mu ni stala ob strani njegova dobra, delavna, plemenita in predvsem razumevala žena Marija. Javnemu delavcu ostaja le malo časa za osebno življenje. Marija je prevzela vso skrb za gospodarstvo, skrbela za družino, pri tem pa se sprejemala na svojem domu odlične goste, ki so se radi zbirali na gostoljubni Zorenčevi domačiji. Njena življenjska pot se je začela na Moti pri Ljutomeru, v St. Petru pod Svetimi gorami pa je sledila svojem dobremu stricu, župniku Lahu. Tam je tudi srečala mladega župana Lojzeta Zorenča. Ko sva v Rimu ob tihih večerih obujala spomine na domače kraje, so se L. Zorenču njegove misli neprestano vračale v domove prvih stoletij z mladico ženo, k družini in v domači kraj. To so bile tri njegove velike ljubimice. Z mladico ženo sta se družili globoko vera in ljubezen do slovenske pesmi. Na poročni dan je nevesta nosila Marijino svetinjo, ženin pa orlovski znak. Poročil ju je nevestin stric, župnik Lah. V srednem zakonu sta se rodili dve hčerki. Življenje L. Zorenča je tako napojevala tih družinskih sreča, ki so je čudovito povezovala z vsega odličnega javnega delavca.

Toda le redkim je prizanešeno z udarci. Udarce, ki so ga zadel, je L. Zorenč prenašal s čudovito vedrino, katero sta on in žena Marija črpala iz globoke vere. Aprila 1941 so Nemci pregnali Lojzeta, Marijo in njuni hčerki na Hrvaško, od koder jim je uspelo najti pot v Ljubljansko pokrajino, kjer so se začeli naseliti v Novem mestu. Tam jih je zadel drugi udarec, smrt mlajše hčerke. Preselili so se v Ljubljano, kjer se jim je posrečilo urediti prijeten dom. Leta 1945 je sledil tretji udarec. Lojze Zorenč je pot vodila v tujino, žena Marija in hčerka

Marica pa sta se vrnili v domači kraj, da rešita domačijo. Preko prelope Tirolske je prišel L. Zorenč v večni Rim, nato pa v Ameriko, kjer se je naselil v Clevelandu. Minulo je deset let, predno je zopet objel svojo dragico ženo, in osemindvajset let, predno je zopet srečal svojo hčerko Marico.

Prihod ljubljane žene Marije v Ameriko je bil velik praznik v življenju Lojzeta Zorenča. Priredil je celo gostijo, na katero je povabil svoja najboljša prijatelje. Knada nato se je preselil v svoj novi dom na Norwood Road, kateremu je ljubica in skrbno roka gospe Marije kmalu vtisnila svoj pečat. Zapuščena hiša je postala lep, čist in prijeten slovenski dom, kjer smo se radi zbirali in bili deležni gostoljubnosti. Prihod gospe Marije je prinesel novo pomlad v življenje njegovega drugega moza, pa tudi v njeno. Za vso vdanost, ki jo je Bog nagradil z milostjo, ki jo je g. Zorenč gotovo še posebno cenil, da je na njegovi domačiji zrasel nov rod in se ohranilo tudi njegovo ime.

Z vso vnuemo se je žena Marija posvetila društvenemu življenju, z veliko požrtvovalnostjo sodelovala pri Slomškovi akciji. Na vseh slovenskih prireditvah sta bila Marija in Lojze Zorenč redna gosta in sta s tem dajala poguma tistim, ki se trudijo za ohranitev slovenskega jezika in slovenske kulture v Ameriki. Predvsem pa se je z vso ljubečo skrbjo posvečala svojemu dragemu možu in mu omogočila, da je uredništevati svoj mladenič, napisati zgodovino domačega kraja. Naj bi bila ta knjiga posvečena spominu velike Slovenke, dobre in globokoverne žene Marije Zorenč.

Banskemu svetniku g. Lojzetu Zorenču in hčerki Marici, njenemu možu in družini pa bi s prošnjo za božjo tolažbo želeli izraziti tudi misel, da je njihova bolečina tudi bolečina nas vseh, ki smo pokojno Marijo Zorenč poznali in bili priče njene veličine.

Dr. J. Felicijan

Klub slov. upokojencev v Euclidu poroča

EUCLID, O. — Častni predsednik kluba Krist Stokel je odprl sejo ob dveh popoldne ob veliki udeležbi članstva. Upokojenci se zelo zanimajo za delo svoje organizacije in prihajajo kar dosti redno na seje. Je pa tudi res vedno kaj zanimivega in koristnega na sporedu.

Predsednik Stokel je unestil nove uradnike za leto 1974. Ker sam predsedstva ni maral več sprejeti, je oddal kladivo novega predsednika Jona Birku. Prvi podpredsednik je John Gerl, druga podpredsed. Ann Mrak, tajnik John Hrovat, 2410 Glenbrook, tel. 521-3134, blagajnik Andy Bozich, zapisničarka Mary Bozich, V nadzorni nem odboru so John Troha, Mary Kobal, Ann Korun.

Krist Stokel nam je obljubil, da bo kat. častni predsednik še vedno delal za naš klub in nam dajal nasvete.

Kdor bo letos potoval v Slovenijo, naj se prihlasi pri Kolidandru ali pri Brentarju in pove, da je član našega kluba. Za vsa pojasnila se obrnite na našega tajnika Johna Gerla.

William Kennick je poročal o programu kong. C. Vanika. Pove, da nas je, naj pazimo, komu bomo pri prihodnjih volitvah oddali svoj glas.

John DeVito je govoril o gospodarskem položaju in trdil, da gremo v depresijo in v brezposelnost. Predsednik Nixon da še ni podpisal za povišanje pokoj-

nin, za kar se bori National Council of Senior Citizens. Življenska borba je na višku, ko britiska povsod draginja. Upokojenci, ki prejajajo manj kot \$130 na mesec, se lahko priglasijo za podporo, če kličejo Soc. Security tel. 251-8400.

V decembru so umrli člani Charles Brodnik, Mary Poljan in August Kovach. Na novo so pristopili v januarju Viktor Skok, Frank in Mildred Zellar, Joe in Agnes Mestek, Kosta Marie, Frank Kuhel, Mary Baitz, Louis in Frances Orazen.

Prihodnja seja bo 7. februarja v navadnih prostorih. Se imate čas, seite po vstopnicah za naš banket, ki bo 9. februarja. Kličite 481-7094 ali pa pridite k A. Bozic na 19161 Monterey. Vse žiste, ki ste prevzeli prodajo vstopnic, prosim, da me pokličete do 1. februarja in poveste, koliko ste jih prodali, ostale pa vrnete.

Mary Bozic, poročevalka

Rev. dr. Knificu so zdravje slabša

PATERSON, N.J. — Na Novoga leta dan je poteklo že 12 let, kar je rev. dr. Franca Knific, ravnatelj selezijskega provincialnega zavoda v New Rochellerju pri New Yorku, zadel. Kap in si je pri padcu razbil hrbtenico. Jaz sem le par mesecev prej prišel s Portorika in sem bival v njegovem zavodu. Pred božičem me je vprašal, če bi na Novoga leta dan lahko prevzel sv. mašo v neki župniji v bližnjem njujorškem predmestju Mount Vernon. Sprejel sem. Ko sam ga pa na Silvestrovo vprašal, kam naj grem prihodnji dan s sv. mašo, je rekel, da ne potrebujejo več, ker je prišel neki jezuitski pater tja na obisk pa bo maševal. Zelo pa ga je vznemirjalo, ko je na Novo leto tisti župnik zopet klical, prosil za duhovnika, ker je tisti pater že odpotoval. G. Knific je začel letati po zavodu, da bi misel še koga, ki se ni zajtrkoval, ker takrat so bile v večerje še stare postave glede duhovniškega posta. Našel ga je in poslal, sam pa hitel čez ledeno igrišče v zavodsko kapelico, da bi imel sv. mašo in pridigo za redovno družino, pa je bil že pozem. Vsi sobratje so bili že v kapelici in nihče ni padca videl. Šele ko so začeli gledati, zakaj gospoda ni, so ga naši predi igrišča na tleh. Vsek je sprva mislil, da je padel, ker mu je spodrsnilo, pa so zdravniki ugotovili, da je bila možganska kap. Že itak je imel visoki krvni pritisk, listo tekanje po zavodu, da je našel duhovnika in ga poslal v Mt. Vernon, in zaskrbljenost, da bo pozem s sv. mašo, je pa kap prišla.

Dva tedna se sploh ni zavedel, ne odprl oči. Vsa redovna družina so se zbrali pri njem in z molitvami za umirajočega. Zdravniki so tedaj predlagali zelo tvegano operacijo, da bi mu izobenjo odprli in možgane umili, ker je bila v njih stranjena kri, kar pa bi mu lahko povzročilo tudi smrt. Ker je itak bil že čisto na koncu, smo pristali na to. V veliko veselje nas in zdravnikov je kmalu po operaciji odprl oči in polagoma prišel k sebi.

Precej časa se je trajalo, da je začel govoriti. Ustne poti se mu v polni meri niso več vrnile, zlasti ne spomin, zato je v pogovoru stvari in osebe včasih zamešaval. Spodnji del telesa je ostal hrom, vendar je polagoma le zopet shodil, seveda s palico. Pred tremi leti pa so nastale neke motnje in v krvnem pretoku desne noge in so mu jo morali odzagati. Hudo ga je to potrla in resno smo se bali zanj. Polagoma je pa vse vdano sprejel iz božje roke in začel celo zbijati šale na račun noge, ki je ni več, pa si je zopet opomogel.

Ze 12 let živi v "Frances Schervier Home & Hospital" v Zgornjem Bronxu v New Yorku. Vesel je bil vsakega obiska in večino nekdanjih znancev in prijateljev ter sobratov tudi prepoznal in se rad kaj pošalil z njimi. Z obiskom nadškofa dr. Pogačnika pred leti se je čutil zelo počaščenega in je še dolgo rad govoril o njem.

Zadnje tedne pa je začel hirati. Kar nič več ne govori, le še kak "da" ali "ne" izusti. Spomin ga je čisto zapustil. Ko sem bil te dni pri njem, sem dobil vtis, da me sploh ne pozna, tako čudno me je gledal, ko mi je prej vendar s takim veseljem segal v roko. Na omarici ima sliko iz Aptosa v Kaliforniji, kjer je bil dolga leta ravnatelj bogoslovnega sementišča. Na sliki je zavod, pa on s svojim velikim prijateljem rev. Leonom Kristancem in sobratom Pučkom. Rev. Kristanc, ki mu je sliko prinesel, je pod njo napisal: "Bom vprašal mamico, ki žgančke kuhajo, če oni kaj vedo, kam je veselje šlo." Vedno je to sliko rad imel. Tudi to pot sem mu jo dal, pa vprašal, kje je to. Nič ni odgovoril. Tudi ne, če koga na njej pozna. Nekaj mu je pa morala priklicati v spomin, ker je skoraj ni hotel več dati iz rok.

Ko sem se poslavljajal, sem ga prosil, naj mi da svoj blagoslov. Kot da bi razumel. Parkrat sem ponovil, pa nič. Dal sem mu svoj blagoslov in lepo se je pokrižal. Še enkrat sem rekel: "Ti mene blagoslovi!" in v moje veliko presenečenje je na glas začel: "Benedicite te omnipotens Deus, Pater et Filius et Spiritus Sanctus!", lepo naredil križ in mi krepko segel v roko v slovo. Solze so ga polile.

Ni več mlad, preteklega decembra je izpolnil 80 let in danes majnika bi bil obhajal zlato mašo, ko bi bil zdrav. Vsem prijateljem in znancem ga toplo priporočam v molitev.

Rev. dr. Fr. Blatnik, SDB.

Za Slovenski starostni dom so darovali

CLEVELAND, O. — Slovenski dom za ostarele se pristrčno zahvaljuje za sledeče darove, namenjene za gradbeni sklad, prejete v oktobru in novembru 1973:

- \$500: Helen A. in Josephine Levstik.
- \$334: Rose Fajdiga.
- \$100: Edward in Mary Sadar.
- \$50: Charles Brodnik.
- \$30: Joseph Lipovsek.
- \$25: Frank C. in Libbie Gubanc, Alma Lažar, John Rossman, Mrs. Frank Benčič.
- \$5: Anton Sadar, Jr., Caroline Kramer.

Zraven pa za spomunske darove:

- V spomin Josepha Zupančiča in Franka Novince: \$50: Jennie Novinc.
- V spomin soproga in Charlesa Smolza: \$10: Frances Nisan.
- V spomin Alice Travnikar: \$3: Josephine Posch.
- V spomin Jennie Pluth: \$5: Mr. in Mrs. Norman Hirter.
- V spomin Franka Grearja: \$5: Anton Sadar, Jr.
- V spomin Therese Berna: \$2: Mary Tabor.
- V spomin Williamsa Paine: \$5: Anton Sadar, Jr.
- V spomin Martina in Williamsa Kozarja: \$10: Mary Kozar.
- V spomin Franka Pozarja: \$50: Ann Pozar.
- V spomin Val. Turka: \$10: Ernest in Anne Urbas.
- V spomin Franka Pucelja: \$10: John Gornick.
- V spomin Vincenta Settice: \$5: Marguerite Krizman.
- V spomin Stelle May Wood: \$5: Mr. in Mrs. Frank Gregorčič.
- V spomin Damijana Tomažina: \$10: Mrs. Stanley Bates.
- V spomin Franka Gerjevica: \$5: Mrs. Julia Kovsa.
- V spomin Victorja Tekavca: \$15: SNPJ št. 604.

V spomin očeta Antona Zorka: \$15: Josephine Zorko.

V spomin člana Ludwiga Kattza: \$10: Lodge No. 86.

V spomin Josepha Kosirja: \$10: Slovene Senior Citizens Club, Detroit.

V spomin Johna Vanchaja: \$5: Marie A. Kramer.

V imenu našega odbora se hočem danes zahvaliti uredništvu za naklonjenost, da nam priobčuje te darove. Vemo, da je zanimanje v naselbini in da naši prijatelji radi čitajo te članke. Torej, iskreno priznanje Vam in se priporočamo še v naprej!

Za odbor: Vida Sihifer

Iz naših vrst

Canberra, Austral. — Spoštovani! Z Ameriško Domovino sem popolnoma zadovoljen. Ker bo moja naročnina potekla konec januarja, Vam pošiljam novo enoletno naročnino in prilagam tri dolarje za Vaš tiskovni sklad.

Želim, da bi Ameriška Domovina prihajala še mnogo let v moj dom. Zelo smo se navadili na njo in preveč bi jo pogrešali. Moja žena, jaz in moj prijatelj, vsi jo zelo radi beremo. Kako dolgočas bi nam bilo brez nje, čeprav smo tako daleč od Vašega Clevelanda, kjer izhaja ta priljubljeno slovenski list.

Ameriška Domovina poroča zanimivo, resnično, stvarno in nepristransko. Na njo bi res moral biti naročen vsak zavezanec Slovenec in Slovenka. Vsem jo toplo priporočam!

Uredništvu, upravi in vsem službencom Ameriške Domovine moj najlepši pozdrav s iskreno željo, da bi imeli mnogo uspeha pri Vašem znanstvenem delu, da bi časopis še dolgo izhajal ter obnavljal med nami slovensko narodno zavest. Bog Vas živi!

Lep slovenski pozdrav za tudi vsem pridnim in požrtvovalnim dopisnikom in sotrudnikom, kot tudi vsem naročnikom in bralcem Ameriške Domovine.

Vaš rojak

Jakob Božič

Indianapolis, Ind. — Cenjeno uredništvo! Ker imam ravno pri roki Vaš naslov, Vam že sedaj pošiljam naročnino še za prihodnje leto 1975 in prilagam dva dolarja za Vaš tiskovni sklad.

Ameriška Domovina mi res prinaša lepo branje, veliko novega, za katere sicer ne bi izvedela. In domača je, slovenska!

Zelo težko mi je bilo pri sru, ko sem v listu videla, da je umrl pionir Jože Grdina. Stevilka, v kateri ste prvič poročali o njegovi smrti, je nenavadno hitro prišla do mene. Menda zato, da smo bili v duhu lahko pri njegovem pogrebu, da smo mogli zanj. Prav tisti dan, ko je bil njegov pogreb, sem pa prejela izdajo, ko drugič pišete o njem.

Mi, dolgoletni naročniki Ameriške Domovine, se še dobro spominjamo, kako lepo so g. Grdina pisali in zelo jih bomo pogrešali. Tem, ki sedaj dopisujejo v list, pa želim še dolgo, zdravo življenje in veliko poguma, da bomo Slovenci še dolgo lahko brali našo priljubljeno Ameriško Domovino.

Vse lepo pozdravlja zvesta naročnica

Terezija Lazar

Johnstown, Pa. — Cenjeno uredništvo! Ker mi je naročnina za Vaš cenjeni list potekla 11. januarja 1974, Vam pošiljam denarno nakaznico za \$20. S tem obnavljam naročnino za eno leto, dva dolarja pa sta v pomoč listu.

Želeč Vam vsem prav veselo, srečno in blagoslovljeno novo leto in mnogo uspeha pri listu Ameriška Domovina, ostajam Vaš zvesti naročnik.

S prisrčnimi pozdravi!

Frank Mele

VESTI IZ SLOVENSKE DOMOVINE

Pridelovanje kruha ni poklice?

Kmetje se pritožujejo, češ da nekateri delovni ljudje še vedno menijo, da pridelovanje kruha ali reja živine ni poklicno delo. Se bolj jih vznemirja, da nekateri tudi delajo tako, ko pomagajo mladini pri izbiranju poklica. Na neki podeželski osnovni šoli so učencem našli in opisali celo goro poklicev, da bi si laže izbrali pravega, kmetijskega pa sploh omenili niso. In ne le to! Ko je neki učenec — le eden izmed vseh na šoli — povedal, da bo kmet, so se mu vsi smejali, kot da bi bila njegova odločitev najbolj smešna ali celo neumna.

Ni težko razumeti kmetov, ki z grenkobo v srcu pripovedujejo o takih dogodkih. Mladina ima že po naravi rajši boljše dela, kot so kmetstva, ki jih je treba opravljati v hlevih in na prostem, pogosto tudi ob slabem vremenu ali celo v blatu. Kmetički mladinci ne treba prepričevati, da bi se odločili za druge poklice, kjer bi bili bolj potrebni kot v kmetijstvu. Odloča se jih več, kot jih je potrebnih drugod, in jih premalo ostaja za obdelovanje zemlje, pridelovanje kruha, sadja, grozdja in prirejo mesa. To se je moči prepričati skoraj v sleherni vasi in na poljih, kjer je pri delu med starejšimi in starimi ljudmi opaziti premalo mladih.

Kmetičkim otrokom bi bilo treba tudi v šoli privzgojati večje do kmetijskega poklica, ne ga podcenjevati ali se celo posmehovati tistim, ki se odločijo za kmetstvo. Tako pravijo kmetje, ki

najbolje poznajo slabe in dobre strani kmetijskega dela in znajo ceniti kruh. Moramo jim priznati, da imajo prav. Ne bi nas smelo motiti, če nekateri želijo, da bi sin ali hči ostala na kmetiji, tudi zato, ker se bojijo osametosti v starosti. Tudi zaradi gospodarskih potreb bi moralo ostati na kmetijah več mladih ljudi, če zemlja ne bo dobro obdelana, ne bo dajala dovolj kruha in ne krme za rejo živine. Če ne bo dovolj ljudi, ki bi redili živino, ne more biti dovolj mesa. Pri uvoženi hrani pa bo treba stiskati pasove. To kažejo razmere na mednarodnem trgu.

Ali tisti, ki usmerjajo mlade ljudi v poklice, upoštevajo to? Ali nekateri, zlasti tisti, ki se posmehujejo kmetijskemu poklicu, imajo pred očmi le abstraktno poklice in ne tudi potrebo po delovnih rokah v njih? Ali celo menijo, naj ostanejo na kmetih le tisti otroci, ki niso sposobni za kaj boljšega?

Le tako bi bilo moči razložiti, zakaj nekateri usmerjevalci mladih ljudi v poklice in učitelji podeželskih šol podcenjujejo tiste otroke, ki se odločajo za kmetijski poklic. Dodati je še treba, da se v tem odraža pomanjkljivost njihovega strokovnega znanja in premajhna usposobljenost za naloge, ki bi jih morali opravljati v svojem poklicu. Kaže tudi, da se ne znojajo ali nočejo vključiti v življenje svoje okolice.

Kmetički ljudje pa upravičeno zahtevajo, naj bodo na šolah taki vzgojitelji, ki bodo znali njihove otroke prav poučevati in usmerjati v življenje. Tudi v kmetijski poklic, ki ni potreben le njim, ampak vsem delovnim ljudem. ("Delo")

Iz gostilne hotel
Staro gostilno "Pri Ribničanu" v Ribnici so po daljši prenovi spremenili v hotel. Zatrjujejo, da bo v njem lahko vsakdo našel svoj kotiček in ne samo "boljši".

Zmogljivosti hotela in kuhinje bodo zadostovale tudi ob povečanem prehodnem prometu po rekonstrukciji ceste Kočevje-Brod, ki je bližnjica na Jadran.

Lep napredek v Beli krajini
METLIKA. — Novoteksova predilnica je v 15 letih svojega obstoja dosegla zavirljiv uspeh predvsem s svojo kvaliteto. Letos je odprla novo tovarno na Vinici, kjer bodo izdelovali hlače in krila. S tem nudi odročnemu kraju delo ter zaposlenim socialno varnost.

Pokrivalnost
Delavci mariborskega TAM-a so v letošnjem letu darovali 400 litrov krvi. Med darovalci je veliko mladih.

Vsak tretji član kolektiva je sodeloval v tej humani akciji.

Potreba po obnovi
Hidrocentrala Mariborski otok slavi 25-letnico delovanja in oiskrbovanja z elektriko mlade industrije, ki se je sedaj postavila na trdne noge. Začeli so jo graditi Nemci med vojno, a je ostala nedograjena, kar so domači strokovnjaki dovršili.

Povprečna življenjska doba elektroropreme je 20 let. Ne samo ta, tudi ostale dravske elektrarne s svojimi 24 agregati čakajo na novo pogonsko drobovje.

Gostje iz Italije
Lovski turizem prinaša lovske družine precej deviz. Zelo veliko gostov prihaja iz Italije na lov na fazane, ki jih je na Stajerskem po racionalni vzgoji zelo veliko.

Maribor raste
Septembra 1973 je mesto Maribor imelo 121.984 prebivalcev. Tako se je po velikosti v jugoslovanskem merilu uvrstilo na deveto mesto za Beogradom, Zagrebom, Skopjem, Sarajevom, Ljubljano, Splitom, Novim Sadom in Reko.

Maribor bo gradil
V petih soseskah mesta je izdelan načrt za gradnjo 1575 stanovanj. Poleg družbene gradnje lahko dobe prostor tudi privatniki.

Murska Sobota
kulturni center
Mesto bo dobilo nov kulturni center. Načrte je izdelal soboški arhitekt Kolarič. Široko zasnovano središče bodo gradili postopoma. Poleg gledaliških prostorov bodo v njem tudi galerijske sobe in prostori Pomurske založbe s knjižarno.

Murska Sobota napreduje
V petih letih so občani s samoprispevki spremenili videz svojega mesta, ki naglo zapušča neurejene sledove preteklosti. Uspešno so uredili objekte družbenega standarda: kanalizacijo, vodovod, ulično razsvetljavo, otroško-varstvene in rekreacijske objekte.

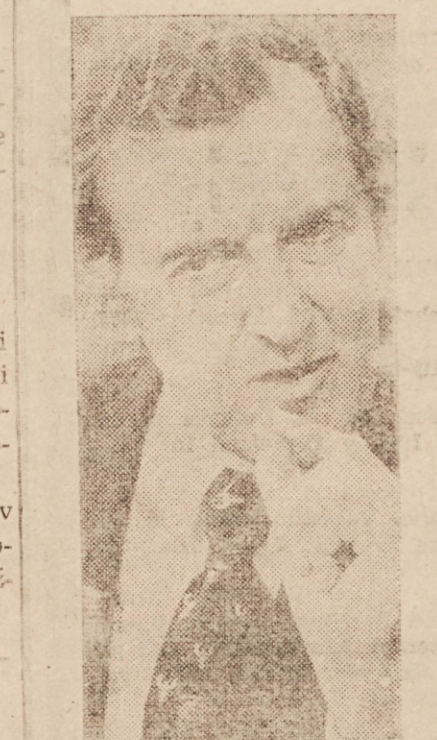
Muta slavila 400-letnico
V tovarni poljedelskega orodja so proslavili 400-letnico. Obenem so odprli novo tovarno izdelave granulatna na Muški Dobravi. Proizvodnja tidno raste, kar ustvarja boljše življenjske pogoje domačinov, ostalim pa daje večjo možnost pri delu. Tovarna se specializira predvsem za majhne in ročne kmetijske stroje.

Ormož dobi tovarno očal
V sodelovanju domače tovarne Jože Kerenčič in avstrijske ter londonske mednarodne korporacije bodo spomladi začeli graditi tovarno očal. V njej bo našlo delo 170 delavcev. Skupna naložba pa bo veljala 5 milijard starih din.

Nova stanovanja v Postojni
Vsaka tretja družina stanuje v novem stanovanju. V štirih novih naseljih v 40 blokih in 70 zasebnih hišah stanuje 500 družin. Nov kompleks Kremenca je v izgradnji.

Več na tujih ladjah
Po vseh morjih sveta plove 280 trgovskih ladij z jugoslovansko zastavo. Na njih je 10.500 mornarjev. Na tujih ladjah pa je 12.000 naših mornarjev. Na tuje ladje odhajajo predvsem zaradi boljšega zaslužka in večjih možnosti za študij in napredovanje. Njihov kruh je zelo težak, saj ima devet skorij (dalmatinski pregovor). Najtežje je zaradi odtrganosti do doma, čeprav je vsaka kaplja znoja le njemu namenjena.

Učna ustanova se razvija
Delavska univerza v Postojni se je v zadnjih letih razvila v pomembno izobraževalno ustanovo na notranjsko-kraškem področju. Ustanovljena je bila pred desetimi leti. Sedaj ma 428 izrednih slušateljev na raznih visokih in višjih šolah ter 319 slušateljev na raznih drugih šolah. Pred kratkim so podelili diplome sedmim inženirjem agronomije.

SE VEDNO UPA — Sen. E. Muskie je pred dvema leti skušal dobiti demokratsko imenovanje za predsedniškega kandidata. Tedaj ni uspel, pa vendar še ni čisto obupal, zato govori o možnosti kandidature leta 1976.

ISCERO URADNIŠKO MOČ
Ameriška Domovina lito zanesljivo uradniško moč, močnega ali ženskega, z znanjem slovenske, angleške in tipkanja. Nestop službe takoj. Oglasite se osebno ali pisмено. 6117 St. Clair Avenue — Cleveland, Ohio 44103

Gorska cesta na Pohorju
Mariborsko cestno podjetje je asfaltiralo gorsko cesto od Hot do Archa. Tu bodo zrasla nova smučišča, ki bodo razbremenjevala ostala pohorska, ki so že preveč natrpana. Nova cesta je najvišja asfaltirana cesta v Sloveniji (1250 m, Jezersko 1215 metrov).

Zadnje vesti
Za zadnje vesti iz Slovenije poslušajte v Clevelandu in okolici Slovensko radijsko uro "Pesni in melodije iz Lpe Slovenije" vsak večer od ponedeljka do petka na postaji WXEN-AM na 1035 MC, katero vodita Mr. Milan in ga. Barbara Pavlovič.

DARUJE ZA TISKOVNI SKLAD AMERIŠKE DOMOVINE! PODPIRAJTE NASO SLOVENSKO USTANOVO!

MALI OGLASI

BEVERLY HILLS — EUCLID
novi na pol ranč hiša naprodaj, z rekreacijsko sobo. Izvrstno delana. Najboljši material.

PRVCI NAPRODAJ
v Euclid, Bungalow, dve spalnice, zgoraj prostor za razširjanje. Priključena garaža in polna veža. (breezeway) v srednjih dvajsetih.

RUSSELL RAZVOJ
250 cesta okolica. Samo še nekaj lotov za naprodaj. ena z tremi spalnicami z aluminijam obit ranč z polno kletjo. Tudi krasna zidana ranč, dvojna priključena garaža. Kuhinja z mnogimi pripravnimi. Polna klet.

NOVI MODELI
od Route 91 in Lake Shore Blvd. z aluminijam obite, tri spalnice, polna klet, karpeterirano in še mnogo drugih vzgajenosti. Kličite za informacije

UPSON REALTY
ODPRTO OD 9 DO 9
430 E. 25th St. (26)

Help Wanted Male
Apartment z dvema spalnica-ma, rajši oddati.
Kličite po 8. uri 731-9431 (22)

Help Wanted Male
Mesar dobi delo pri Cimperman's Market, 1115 Norwood Rd. Kličite 361-0567 podnevi ali zvečer 481-8631. (24)

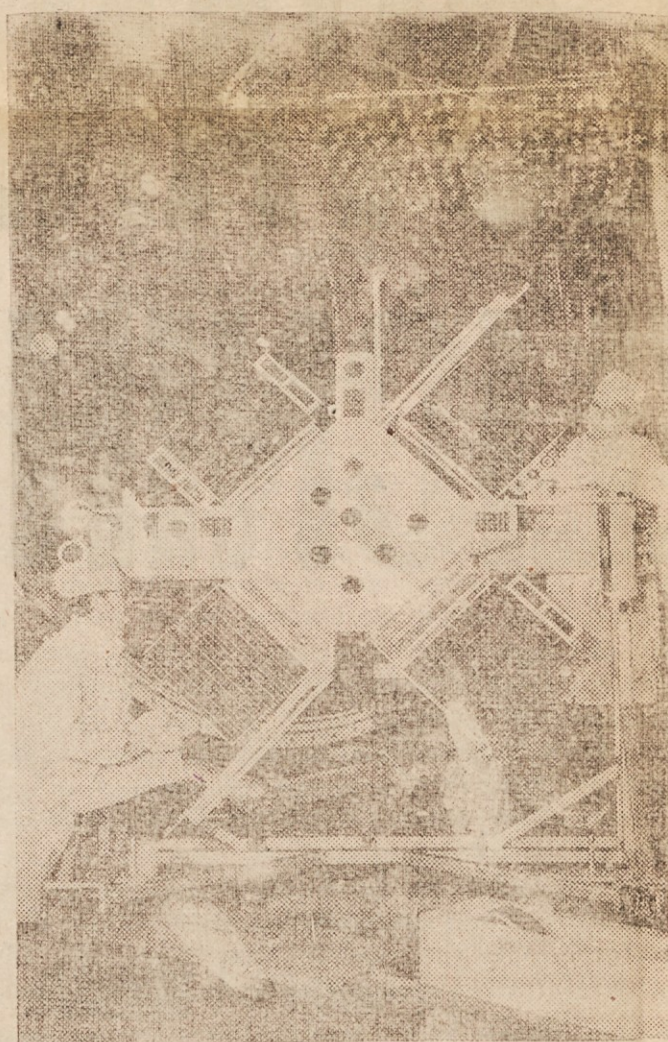
PURCHASERS
OPERATORS and GLANDERS SHEET METAL FABRICATORS work on sheet metal fabrications and electrical cabinets. Steady work. Company well benefited. Interviewing 8 AM to 4 PM. (25)

FORMWELD PRODUCTS CO.
1530 Ch. Ave. go south on it. 12.4 miles end of St. in of CLEVELAND. (26)

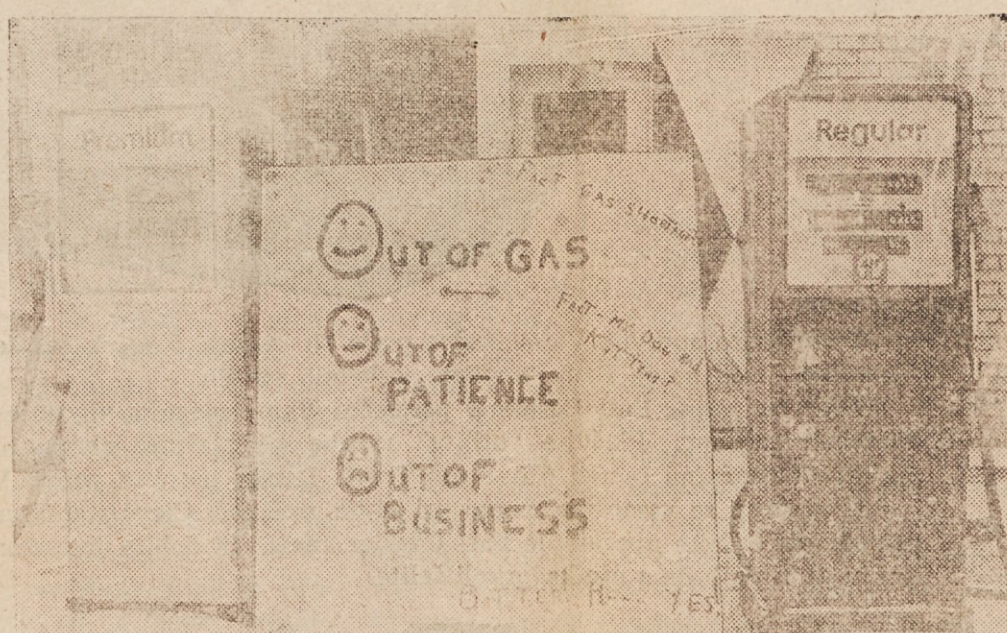
JANITOR WANTED
A Janitor needed at St. Mary's Church. Any one interested call 731-7110. Living quarters available. (27)

Help Wanted — Female
General Office Work. Typing, Transcribing, etc. Slovenian. Short hours. Call 431-0828. (28)

WANTED: CLEANING LADY
One day a week—Wed., Thurs., or Friday. Shaker Heights. Call 752-6033. (29)

MANJSA VESOLJSKA LADJA — Ko je rastla potisna moč ameriških raket, je rastla tudi velikost ameriških vesoljskih ladij. Sedaj so začeli izdelovati zopet manjše, ki so ekonomičnejše. Na sliki vidimo vesoljsko ladjo Slinks v NASA Lewis vesoljskem raziskovalnem središču v Clevelandu, ki tehta le 250 funtov.

KRATKO IN JASNO — Slika pove kratko, pa jasno položaj na gasolinski postaji v Weatherly, Pa.

HCi MESTNEGA SODNIKA

V skrbni tedaj je koračil možnik, — "če sem kedaj prav govoril in delal za Vas, če ste kdaj dali moj svet in mojo besedo poslušali, slušajte me zdaj. Naj se vsa vrata zapro in da naj bodo hlapi pripravljeni, pa samo za brambo.

Potem vzame ključ in pravi sam pri sebi: "Zdaj mi utegne samo on pomagati."

Rekši koraka čez mostovzve tje do zadnjega kota, kjer so bile samotne duri. Ko odklene, stopi v malo staničo, ki je imela samo eno okence, premreženo z gostim železjem. Pri majhni mizici je sedel precej postaren mož, bled in upadel, ter glavo podpiral. Ni bilo lahko spoznati — Sumereka — mestnega sodnika.

"Dobro dan!" odgovori ga Auersperg ter duri za seboj zapre.

"Tega mi Vi ne voščite iz srca, zatorej se Vam ne bom zahvalil," pravi sodnik. "Jemnik ni noben dan srečen, najmanj pa bi ga smel s tem prijaznim ogovorom hinavsko nadlegovati za tisti, ki ga brez pravice v zatisti, ki ga brez pravice v zatistu ima."

"Zapora se lahko to uro iznebite, ako Vas je volja. Neko malenkost mi boste obljubili." Sodnik ga srepo pogleda. "Kaj Vam hočem obljubiti?" "Samo to, da se ne boste nad menoj maščevali, da ostanete tiho, kar je bilo med nama, in da svoja ljudje v red spravite."

Nebote se je Sumerek naslonil in samodopadljivo misel ga je obšla, da se je plemenitost visoke rodovine, njegov največji sovražnik, ponižal pred njim. Kaj pa je, premagala njegova boljše narava in dejal je: "Gospod poglavar, jaz sem kristijan. Maščeval me bo drugi, vi pa gospod, sam se ne boste. Vam sam rad odpuštam. Vendar govorili ste še drugo besedo, da naj svoje ljudi v red spravim, kaj ste hoteli s tem povedati?"

Zdaj je bil krik in ropot slišan. Meščanje so že nabijali na vrata.

"Kaj to pomenja? Orožje sem slišal!" pravi sodnik. — "Vem, vidim, v najhujši sili ste k meni prišli. Mesto je oboroženo proti Vam! Ali ni res tako? Bojim se, da imajo ljudje vzroke, zakaj ojnice prestopljajo. Bojim se pa tudi, da Vam ne bi mogel pomagati."

"Ti lahko pomagaš, mož, in moraš. Če ne, nabrusil bom jaz svoj meč v tvoji krvi; potem bo rajši kralj pse tvoje vrste tu čoli."

Sodnik se mirno usede na stoli nazaj in pravi: "Tukaj sem, star, siv in brez brambe. Porini, smrti me. Prav po svoje boš storil."

Toda namesto v sodnika porine glavar rneč v nožnico nazaj, in kakor bi se nekaj drugega premislil, razvedri se mu celo, stopi dva koraka proč in pravi: "Meščan, tudi tvoja hči je v moji oblasti. Stori, kar ti velim, in obetam ti na svoje vihteško poštenje, da jo doboš nazaj."

Sodnik je barvo spremenil. Tresel se je, ko je vstal pokoncu, in pogleda njegovega bi se bil vsak drugi prestrašil.

"Tudi moja hči! Moj otrok! Kje ga imaš?"

"Prisegel sem, da jo doboš nazaj, prisezi ti, kar ti velim, brž, sicer je prepozno."

"Prisegam na Boga, na svoje izveličanje, a daj mi otroka, nepokvarjenega, poštenega!" — izgovoril je sodnik in v hipu je glavar odprl duri in odpeljal starega moža.

Zdaj se med krdelom na ulicah prikaže visok mož, nihče ni vedel, kedaj in od kod je prišel. Glas je šel od ust do ust: "Sodnik, sodnik!" in ko bi migljal, je divji hrup potihnil. "Meščanje," — govoril je sod-

(Dalje prihodnjič)

VSI, KI POGRESATE SLOVENSKO ČTIVO, DOMAČIH IN OSEBNIH NOVIC, STE PRAV LEPO VABLJENI, DA SE NAROČITE NA AMERIŠKO DOMOVINO.

Johan Bojer:

IZSELJENCI

Govorila sta nekoliko časa. Povedala je, da je oddala farmo Kalu za polovico pridelka. "Ampak tako žalostno je, da odha-jaš. Morten. Vedno bolj redki smo ti, ki smo prišli prvi sem-kaj. Moraš se gotovo vrniti."

Seveda je bilo težko hoditi tako okrog in poslavljati se. Ali

opazil je, da tudi drugim ni bilo tako lahko. Spet so izgubili človeka, ki so mu zaupali. Anton Noreng mu je zaupal, da ima nevesto. Eno izmed rdečelasih Irčevih hčera. Kmalu se bosta poročila. In prosil ga je, naj pozdravi očeta in mater in jima pove, da je končno odrastel v moža.

Elza in Ola sta sedela v koči in se sklanjala nad neko knjigo. Ozrla sta se in se dvignila. "Ali bereta sveto pismo," je rekel Morten. "Ne, angleško slovnico bereva," je odgovoril Ola. "Saj moram imeti vendar kaj koristi od tega, da je moja žena tako učena."

"Le poglej," si je mislil Morten. "Tukaj gre v pravem tiru. Nekega dne bo Elza še zmaga-la."

Elza ni imela nikomur pošiljati pozdrave, da pač, domači pokrajini. Hribom in jezerom. Vzdihihla je in se poskušala nasmejati. Ola mu je dal petdeset dolarjev in ga prosil, naj jih izroči njegovim starim staršem. Tako dolgo se je treba odločati, preden človek sede in piše.

Spremil ga je iz hiše in šel z njim nekoliko korakov. In ko mu je za slovo ponudil roko, je boječe pogledal Mortena in ga prosil: "In ne pripoveduj preveč slabega o meni."

Morten mu je stisnil roko in odšel s hitrim korakom. Čut časti nasproti zancem v domovini, o pač, Morten ga je dobro poznal.

Ko je prišel h Kalu Skaretu, se je nehote začudil, kako je tukaj vse toliko bolj napredovalo kakor pri drugih. Novi skedenj je bil dvakrat tako velik in v različnih pregrajah je kar mrgolelo prašičev, rumenih, črnih in pisanih. V drugih so bile kokoši, rance, gosi, purani. Vse-povsod je krulilo, gagalo in kodakalo.

Kje pač naj bi iskal Kala dru-

gje kakor pri konjih? Prav zdaj jih je stari s fantoma skušal krotiti za skednjem. Oluf je ja-hal na enem in ga skušal privadi-ti uzdi. Ali rjava žival se je vzpenjala, se sunkoma obračala in ga hotela le vreči s sebe. Kal je drugega nalahno vpregel in se vozil z njim. Ali konj je suval z nogami na vse strani in se sku-sal oprostiti. Karen je stala na pragu kočice in vpila, dekleti sta vriščali, Anders je stal z rokami v žepih in užival predstavo. "He, Morten prihaja," je zaklical Kal in zdaj mu je bilo še težje kro-titi konja. Da, da, da. Ali je mogel kaj zato, da mu je z dve-ma takima zverinama vse sku-paj zrastle čez glavo. "Primita jih in jih peljita v hlev!" je re-kel fantoma. "Ne morem več."

Nikomur ni povedal, čemu je tolikokrat sedel zadržaj v hlevu in opazoval vročerkvni živali. Spominjali sta ga na lastno mla-dost. Tudi on je bil tako divji—nekoč. In premišljal je, kaj vse je nosil in trpel v teh dolgih

letih. Zdaj se mu je zdelo, ka-kor da se onadva ozirata nanj in mu govorita: "Odslej bova vlekla in nosila zate, Kal, dokler boš živ."

Bilo je pravo slovo. Karen je skuhala kavo in se ves čas poti-hem jokala. "Ne, da te res izgu-bimo, Morten. Da, pa saj moraš domov. In pojdi in poglej malo v Skaret — kako je zdaj tam."

Ampak Pavlina, najstarejša hči, je bila tako bleda in je ime-la črno obrobljene oči. Seveda, da se je materin ljubljeneček obrnil k Irki, ni bilo čisto v re-tu.

Vsi trije moški so ga spremili nekoliko korakov. "Pozdravi znanca in še posebej Martina Ronningana," sta mu naročila fanta. Mala Siri je pritekla za njimi z dolarjem v roki. Izvalile so ji ga v zadnjem času njene tri kokoši in Morten naj ga da šepavi Ani iz Aase, če še živi. Ali najdlje ga je spremlil Kal.

Morten je vedel, da ima nekaj posebnega na srcu. In končno

se je ustavil in potegnil iz žepa desetdolarski bankovec. "Za ta denar kupi nekaj kave in slad-korja ženi mojega brata," je re-kel, "in mogoče bo še ostalo za pipo tobaka Siverju. Bog ve, ali je zgoraj; Skaretu zdaj kaj bolje, kakor je bilo ob mojem času."

Ko pa sta se že poslovila, je spet dohitel Mortena in šel z njim počasi še nekaj korakov. Očitno še zmeraj ni povedal tega, kar je imel prav za prav na srcu. Stopal je poleg Mor-

tena in se kremžil v solnce in prerijo. Nazadnje je spravil iz sebe tole vprašanje: Ali Morten misli, da zelo veliko stane iti v semenišče?

Morten se je nasmehljaj in

dejal, da prav poceni menda res ne bo.

Da, zares. To je namreč s tem vražjim fantom. Olufom. Ta falot ima pač tako dobro glavo. Dalje prihodnjič)

DRAGI NAROČNIKI IN NAROČNICE!

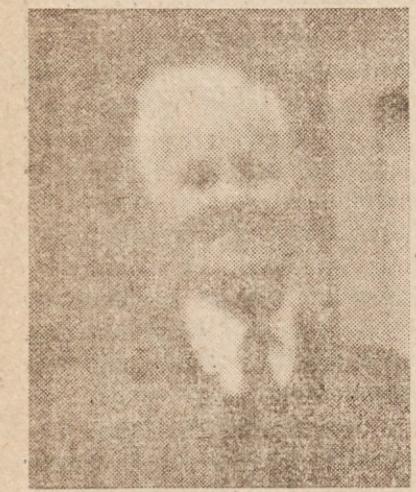
Lepo prosimo, pošljite nam naročnino že ob prvem obvestilu, prihranite nam ponovno delo in stroške! Sporočite takoj, če želite spremembo v naročnistvu. Pridobivajte nam novih naročnikov. Priporočite naš list svojemu slovenskemu sosedu in znanцу!

AMERISKA DOMOVINA

ZA VALENTINOVO

poklonite svojim dragim

AMERIŠKO DOMOVINO

V blag spomin

DRUGE OBLETNICE SMRTI
NAŠEGA SOPROGA, OČETA,
STAREGA OČETA IN
PRASTAREGA OČETA

John G. Lekan

ki je preminul 31. januarja 1972.

Dve leti že Te zemlja krije,
truplo Tvoje v grobu spi;
nam pa je težko pri srcu,
odkar Te več med nami ni.

Nikoli Te ne bomo pozabili
in vedno bomo Te ljubili,
ko mirno v hladnem grobu spiš.
v sreči naših Ti živiš!

Zalujoči:

Frances Lekan, soproga,
John, Frank, sinovi,
Rose Komar, hči,
Vnučki, vnučkinje in pravnukinje.

Cleveland, O. 31. januarja 1974.

Naznanilo in zahvala

Potrlih src naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znan-cem, da se je za vedno poslovila od nas naša ljubljena mati, stara mati in sestra

Frances Kozely

(roj. OKORN)

Njeno plemenito srce je prenehalo biti 18. decembra 1973, komaj en teden poprej je pa umrla njena hči Frances. V drugi svetovni vojni je izgubila sina Billy-ta.

Pokojnica je bila rojena v Sodražici na Dolenjskem 16. marca 1882 v Ameriko je prišla 1900 v Cleveland in tukaj živila ves čas.

Pokojnica je bila članica društva Valentin Vodnik št. 35, Kristusa Kralja št. 172, Slov. ženske Zveze št. 21, in Oltarnega društva.

Pogreb je vodil pogrebni zavod Corrigan Funeral Home, žalni sprevod se je vil najprej v cerkev Annunciation nato pa na pokopališče Kalvarija, kjer je naša ljuba mamica našla svoj poslednji domček.

Prisrčna hvala gori imenovanim društvom za ganljive be-sede ob krsti. Iskrena hvala nosilcem krste, ter vsem ki so našo mamico spremili na njeni poslednji poti.

Toplo se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in zancem za krasne vence, številne darove za sv. maše in druge dobro-delne namene.

Prisrčno se zahvaljujemo župniku Carlin, ki je daroval sv. mašo za dušni mir drage pokojnice in opravil pogrebne molitve.

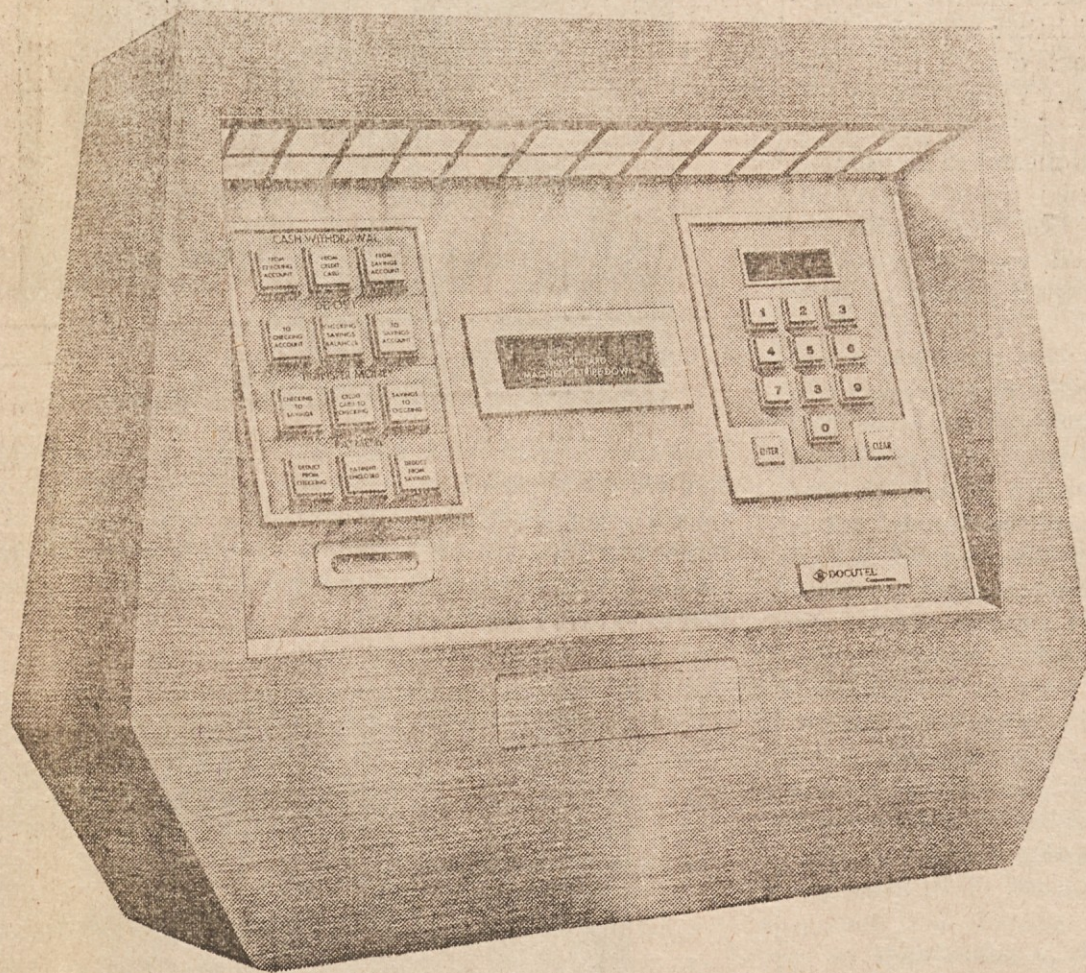
Veliko zahvalo smo dolžni pogrebniemu zavodu Corrigan Funeral Home, ki je vzorno vodil pogreb in nam vse stransko pomagal.

Nenadomestljiva mati, ljubljena stara mati in draga sestra, snivaj sladko svoj poslednji sen, lahka naj Ti bo ameriška gruda. Zalujoči ostali:

Sinova Joseph in Philip,
hčere Molly Wozniak in Helen Konkoy
snahe Anna in Serra, zetje Joseph in John, 4 vnuke in brat,
in drugo sorodstvo tu in v stari domovini.

Cleveland, Ohio, 31. januarja 1974.

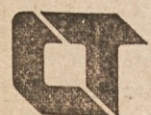
NAZNANILO 24- URNEGA BANČNEGA POSLOVANJA NA 24 RAZLIČNIH KRAJIH

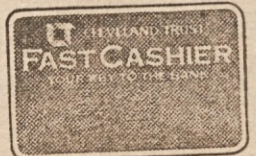
Sedaj lahko opravite Vaše bančne posle ob vsakem času, kadar želite — 24 ur na dan, vsak dan leta — s pomočjo Cleveland Trust novih Bank-in-a-Box poslovnih strojih.

Naša razširjena Fast Cashier® postrežba Vam omogoča vlaganje ali dviganje denarja iz Vaših čekovnih ali hranilnih računov. Plačujte "utility" račune ali plačujte obroke na posojila Cleveland Trust. Prenašajte denar med različnimi bančnimi računi Cleveland Trust. Dobite posojilo potom Vaše BankAmericard. In še več drugega.

Novi stroji so nameščeni zunaj pri 24-tih različnih Cleveland Trust uradih po vsem Velikem Clevelandu. Vse kar potrebujete za njih uporabo je Fast Cashier karta. In dobite jo zastoj. Dobite Vašo sedaj v kateremkoli Cleveland Trust uradu — in poslužite z njo kadarkoli želite.

CLEVELAND TRUST

MEMBER FDIC